

ŽELEZNIČAR

Glasilno Saveza železničara Jugoslavije.

Izhaja vsakega 5. in 20. v mesecu.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana,
Šelenburgova ulica št. 6/II.

Posumezna št. stane 50 p, mesečno 1 Din,
celoletno 12 Din. — Za člane brezplačno.

Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopisi morajo biti frankirani in podpisani,
ter opremljeni s štamp. dotične organizacije.

Rokopisi se ne vračajo. — Reklamacije so
poštne proste.

Delavstvu sveta!

Izvrševalni odbori mednarodne strokovne zveze (Amsterdam) druge internacionale (London) mednarodne delavske zveze soc. strank (Dunaj) so se sestali prvič na skupno posvetovanje. Po proučitvi političnega, gospodarskega in socialnega položaja Evrope in predvsem Nemčije opozarjajo eksekutive na manifest mednarodne strokovne zveze, sklenjen v Berlinu 8. julija 1922, ter na nevarnosti, ki ogrožajo nemško republiko, najvažnejšo oporo miru in preobnove Evrope.

Častitajo nemškemu delavstvu na enodušnem in silnem naporu za obrambo svobode.

upajo, da bo uspelo nemškemu delavstvu pokončati monarhistično in militaristično gibanje. Osamelost Nemčije tira to v pogin; z njo pa tudi nemško delavstvo, katerega mezde padajo. Poslabšanje položaja nemškega delavstva pomeni poslabšanje položaja delavstva na cellem svetu. Propad Nemčije pomeni gospodarski propad cele Evrope. Svetovni proletariat je dolžan v lastnem interesu, pomagati in podpirati nemško republiko.

Antantna politika tira pa Nemčijo v bankerot in jo potiska v roke reakcije. Nemška bremena so pretežka, vojaške okupacije jo dušijo, politika nasilja rodi le nove vojne. Bremena je treba na vsak način zmanjšati, gospodarsko oživeti je omogočiti z mednarodnim posojilom.

V dosego tega cilja se obračajo imenovane tri eksekutive na javno mnenje vseh dežel in predvsem Amerike.

Amerika je posegla odločilno v svetovno vojno. Zato tudi pričakujemo od nje da pomaga tudi pri gospodarski upostavitvi Evrope ter da skupno z nami odstrani brezposelnost.

Vojaške okupacije se morajo odpraviti. Predvsem se pa morajo razveljaviti vojaške in gospodarske določbe iz l. 1921.

Če se Nemčija sprejme kot enakopraven član Zveze narodov, daje sama jamstvo, da se pokorava mednarodnim razsodbam.

Z ozirom na samoodločbo narodov obsojajo eksekutive vse naredbe, ki ogrožajo obstoj nemške republike.

Delavstvo vseh dežel!

Gospodarska upostavitve in svetovni mir zahtevata, da se borite proti reakciji in za splošno razorožitev.

Zaradi slabega finančnega položaja v Nemčiji, se ji mora dovoliti moratorij, dokler ne bode nepristranska komisija določila njene plačilne zmožnosti ali dokler ne bode dobila mednarodnih posojil.

Konferenca Vas nujno poziva, da se borite za te ideje s svojimi organizacijami, s svojim časopisjem in s svojimi zastopniki v parlamentu.

Za nemško republiko!

Za upostavitve Evrope!

Za svetovni mir!

Povodom odvzemanja družinskih doklad.

Iz shoda na Pragerskem.

Za povišanje plač, ukinitenje draginjskih razredov in proti odvzemanju družinskih doklad.

16. julija t. l. se je vršil na Pragerskem velik železničarski shod, ki je po več referatih sprejel naslednjo resolucijo:

Železničarski zastopniki cele Slovenije, zbrani na Pragerskem, odločno protestirajo, ker se ob priliki izdelave zakona in uredbe o draginjski dokladi za regulirano in delavsko železničarsko osobje ni sklicala anketa železničarskega osobja, na podlagi katere bi se po zaslišanju zastopnikov predlagalo zvišanje. Tako je vse železničarsko osobje, posebno pa še regulirano in mlajše, ostalo pri vseh formalnih poviških vendarle brez poviška. Toda tudi osobje, ki je dobilo nekaj poviška, s tem ne more biti zadovoljno, ker isti niti najmanje ne odgovarja draginji. Celokupne plače železničarjev so nižje od plač delavcev in nameščencev iste kvalifikacije in let v drugih zasebnih podjetjih.

Poleg majhnih plač, se krivica, ki se godi železničarjem izpolnjuje še s tem, ker so se vsemu onemu osobju, ki plača 5 dinarjev zemljiškega davka odvzele družinske draginjske doklade, ki so sestavni del plače — s katerimi, skupno, se že sicer ne more živeti. Zla interpretacija je privedla celo do tega, da se te doklade odvzemajo tudi onim, ki ne plačajo niti par kron ali pa sploh nobenega zemljiškega davka. Zakon, ki določa odvzemanje družinskih doklad tem ljudem, je tako nesocialen in nerazumljiv, ker plačuje delavce in nameščence z isto kvalifikacijo, isto starostjo in v istih krajih na dva načina da s tem popolnoma prezira staro načelo: za enako delo, enaka plača. Delavci in nameščenci ne morejo živeti niti z vsemi svojimi dokladami, živijo kakor vedo in znajo. Država hoče, da njeni delavci in uslužbenci, pri vsem tem, da delajo zanjo, vendar živijo od svoje hiše in pohištva! Tako izkoriščajo tudi zasebna podjetja, kakor južna in druge železnice.

Delavci plačajo za svoje zemljišče ravno tako davek kot vsi drugi posestniki. In če se jim sedaj odvzemajo družinske doklade, znači to, da se jim je naložil nov davek, katerega ne plača nihče drugi, niti oni posestnik, ki ne živi od dnevne mezde. S tem se je naložil delavcem eden najkrivičnejših davkov.

Za časa izvedbe agrarne reforme se je izvršilo mnogo slučajev razlastitve delavcev, kar zasluži še ostrejšo kritiko.

Razpravljajoč o tem, zahtevajo zbrani zastopniki vseh slovenskih železniških prog od kr. vlade:

1. Da se zakon in uredba o draginjskih dokladah za regulirano in delavsko

osobje izpremeni v tej smeri, da dobi doklade vse nižje regulirano in mlajše osobje, kakor tudi višje in starejše, ker morajo biti draginjske doklade za vse enake, ker je razlika v kvalifikaciji podana že v različnih temeljnih plačah.

2. Da se to doseže, je potrebno, da se ukinejo draginjski razredi, ker niti najmanje ne odgovarjajo pravemu stanju draginje, ki stoji v celi državi na višini najvišjega draginjskega razreda.

3. Da se ukine odredba, na podlagi katere se odvzemajo družinske doklade onim, ki plačajo zemljiški davek ter da se da vsakemu delavcu in uslužbencu za enako delo tudi enaka plača.

Savez železničarjev Jugoslavije, Glavni delavski savez Jugoslavije in socialistični poslanski klub se pozivajo, da predložijo to resolucijo kr. vladi ter odgovor sporoče potom tiska in javnih shodov.

Zastopniki Saveza in socialističnega poslanskega kluba so predložili resolucijo Ministru saobračaja, ki jim je izjavil: **da bo urgiral, da se železničarje popolnoma izvzame od odvzemanja družinskih doklad ter da bo posredoval pri finančnem ministru, da bi se naredba nanašala le na pisarniške uslužbence in sicer na one, ki plačajo najmanj 30 dinarjev posrednega davka.**

O nadaljnjih intervencijah, ki so v teku, bomo še poročali.

Kaj hočemo?

Naša železničarska organizacija je bila pred leti zelo močna. Imeli smo okoli 70 odstotkov železničarjev organiziranih.

Prišli so pa dnevi naše nesreče, pojavile so se temne prikazni in so nam razdjale našo organizacijo, na katero smo bili tako zelo ponosni in za katero so mogli izmed nas veliko žrtvovali.

Še danes se vprašujemo, kako je bilo to mogoče, kje je vzrok te silne katastrofe?

Na ta vprašanja moramo odgovoriti in točno moramo odgovoriti, ker moramo že sedaj ko se je pričela naša organizacija zopet ozdravljati takoj spočetka skrbeti za to, da se izognemo napak, ki so bile prej napravljene. Nič bi nam ne koristilo zopet zbirati člane, jih organizirati, če bi se pa ne znali izogniti vsaj onih napak, ki jih poznamo in radi katerih se je organizacija razbila.

Kaj je bilo napačnega?

V prvih dneh po prevratu so bili železničarji pravzaprav edina organizirana sila v državi. Srbska armada je bila potrebna reorganizacije, v Sloveniji in na Hrvaškem pa armade sploh ni bilo. Država ni imela na razpolago niti upravnega in niti policijskega aparata.

Razumljivo je bilo tedaj, da je imela buržuazija velik strah pred železni-

čarji, ki so imeli vsekakor veliko moč v svojih rokah.

V strahu pred železničarji je pričel kapitalizem sistematično delati na to, da moč železničarske organizacije kolikor mogoče zmanjša.

Po eni strani je dajal železničarjem precej dobro plačo, (l. 1918—1919), da jih kolikor mogoče pomiri, da ne bi zahtevali kakih večjih in trajnih svobodščin, po drugi strani je pa pošiljal v železničarske vrste svoje agente z nalogo, razcepiti železničarsko organizacijo v več skupin, ki bi se med seboj bojevale.

Kapitalizmu se je ta načrt žalibog še predobro posrečil.

S precejšnjim povišanjem plače je postal dober del železničarjev za organizacijske posle popolnoma nebrižen. Tudi nekatere sodruge iz vodstva organizacije je ta miloščina tako zmešala, da niso delali nič drugega, kakor hodili okrog železničarjev in se tolkli po prsih češ, — **mi smo vam priborili tak sijajen položaj!**

Mesto, da bi ti sodrugi gledali v bodočnost so pa uživali sadove **nezaslužene slave**.

Mesto pozitivnega dela — puhla samohvala in fraze!

K temu poglavju je treba tudi povedati, da vzgoja strokovne organizacije, ki gre le za materialnim izboljšanjem brez moralnih vrednot ni za nič. Žalibog je naš železničar skoro na vseh shodih, časopisju in povsod čital in slišal le razprave o **današnjem kruhu**. Nič ali pa prav malo govora je bilo o duševni sužnjosti in osvoboditvi iz nje, o človečanstvu in o pravičnejšem svetu — skratka o socialistični družbi.

Mesto socialistične vzgoje — malenkostno kruhorstvo!

Vsi smo že takrat čutili, da v naši organizaciji ni nekaj v redu, a mnogi so mesto, da sami iščejo napak in jih po tem pomagajo odstraniti — so rajši komodno poslušali **plačane demagoge**, ki so prišli oznanjati nov evangelij, po načrtilu kapitalizma.

Isti kapitalizem, ki je skoro brez pritiska povišal plače zato, da železničarje uspava, je poslal mednje svoje agente, ki so širili radikalne fraze — da je to še vse premalo, druge je zopet poslal, da širijo med železničarje »narodnost« in jih na ta način cepijo.

Odločno trdimo, da bi vsega tega ne bilo, če bi si takrat, ko se je plača zvišala pričela organizatorična borba za kako drugo železničarjem potrebno svobodščino.

Ker je pa vodstvo dopustilo, da so mu mnogi zaspali, ki so mislili, da je že vse doseženo, je bilo demagogom tudi lahko dokazati, da je treba še več — namreč toliko kar sploh ni izvedljivo.

To so torej glavni vzroki železničarske polomije in naša naloga bo, da se jih v bodočnosti skrbno izogibamo.

Naša organizacija pridobiva vsak dan novih tal. Tudi oni naši sodrugi, ki so tem raznim demagogom nasledli danes vedo in če ne vedo pa vsaj slutijo, da se jih je treba ogibati. Drug za drugim prihajajo, sicer počasi, zato pa stalno k nam, da si v skupnem delu izboljšamo svoj položaj. Sicer skušajo nasprotniki, če že ne morejo železničarjev pridobiti, pa vsaj otežkočavati upostavitve naše organizacije. Znišujejo si razne trike o »enotni fronti« obenem pa stavljajo svoje pogoje, da je treba odstraniti še tega ali onega voditelja, potem so pa takoj pripravljeni sodelovati.

Preje so zahtevali glavo Kopača, češ on je vsega kriv. Mi smo odgovarjali, da je kriv cel odbor, kajti Kopač je bil le tajnik in, če bi bil odbor dober bi poskrbel, da bi šlo boljše, kajti tajnik sam ne sme ničesar odločevati. Odbor, ki je bil od članstva izvoljen je bil pa seveda zopet tak kakršno je bilo članstvo.

Tako pridemo slednjič do tega, da smo vsi skupaj te krivde deležni, ker se za svoje zadeve nismo brigali in, ker nismo razmišljevali s **svojo glavo**.

Sedaj ko Kopača ni več v organizaciji, pa prihajajo z zahtevo naj odstranimo Krekiča. Oni ne povedo kaj je zakrivil tudi tega ne povedo, da Krekič dela to kar **centralni odbor** sklene in ta centralni odbor je voljen od članstva na **kongresu**, bo na kongresu polagal račune, in, če računi ne bodo pošteni bo **kongres** in nihče drugi, ta centralni odbor odstavil in si bo izvolil boljšega.

Nimamo povoda misliti, da sedanji centralni odbor ni dober — če še za enkrat ne more izvojevati tega kar bi rad, je to radi tega, kjer si šele kuje orožje, s katerim se bo bojeval. **To orožje je pa organizacija.**

Kdor hoče pospešiti naše delo naj pomaga pridobivati in kar je glavno izobraževati člane, kajti kakor ne more strojevodja voziti lokomotive preje, da ima dovolj pare v kotlu, tako, ima tudi organizacija le toliko moči, kolikor jo ji člani dajo.

Da končno odgovorimo na vprašanje, kaj hočemo?

Mi hočemo dobro, razredno, s socialističnim duhom prepojeno železničarsko organizacijo, ki bo skrbelo za naš današnji kruh in za jutrajšjo osvoboditev.

Kdor hoče isto naj gre z nami. V organizaciji bo imel iste pravice ko drugi člani in seveda tudi iste dolžnosti ni treba nobenih pogajanj in nobenih pogojev. Naš Savez ima svoja pravila, ki veljajo za vse člane in vsak član ima v organizaciji samo en glas. S tem je enakopravnost zajamčena vsem.

Kdor hoče pa kaj drugega, kdor hoče v kalnem ribariti in s tem še nadalje škodovati železničarjem naj se pa pripravi za boj.

Ker se bojujemo za pošteno stvar, bo tudi naš boj pošten, a prizanašali ne bomo!

Žrtev je dovolj — železničarji so izpili kelih nesreče do dna.

Poštenjaki pomagajte!

„To je politika“.

Vedno znova se čuje ogorčenje in zabavljanje nad organizacijami, češ: »Mi želimo, da se bavijo naše organizacije samo s strokovnimi stvarmi, ne pa s politiko.« Največ kričijo naši nasprotniki in kadar iščejo proti nam najmočnejši adut, s katerim nas skušajo potolči, pa pravijo: Savez se bavi s politiko, toda mi smo samo strokovna organizacija. In ko delavstvo vidi, da je njegov položaj z dnevom slabši ter da so železničarji razkosani na več organizacij, pa se vpraša: Zakaj pa se vse te organizacije ne zedinijo in skupno nastopijo, da bi enotno branile delavske interese. Nasprotniki pa zopet odgovarjajo: Savez vodi politiko, mi smo pa samo strokovna organizacija.

Politika je postala za vse železničarje strah. Če stavijo svoje zahteve za izboljšanje svojega slabega gmotnega po-

ložaja, pa bi kdo rekel, da je to politika, pa bi iz strahu pred »politiko« pustil tudi svoje zahteve.

Kaj je politika? Tega jim ni povedalo niti ravnateljstvo, niti ministrstvo, ne žolti in nihče, ki železničarje plaše s politiko.

Kdo odločuje o železničarskih plačah? O železničarskih plačah odločuje narodna skupščina. In kdo sedi v narodni skupščini? Sami političarji! O naših plačah odločujejo torej političarji in od tega **kakšni** so ti političarji so odvisne tudi naše plače, kedaj se bodo iste povišale in za koliko. Vsi vemo, da smo po preobratu izgubili mnogo starih pravic in da so naše plače zaostale. Vsi tudi vemo, da smo vedno protestirali ter da se na nas ni niti najmanje oziralo. Ministru saobračaja smo železničarji deveta briga. In ta minister je političar in postavljen na to mesto od drugih političarjev v narodni skupščini.

Vsi političarji nas odvajajo od politike, ker se boje, da bi jih v nasprotnem slučaju prelhalo kontrolirali. Če bi se delavec zavedal svoje moči in bi jo znal tudi politično izrabiti, se ne bi poviški na njegovo plačo in pragmatike delale brez njegovega soodločevanja, ministri ne bi bili bogovi in bi ne mogli delati tako, kakor jim boljše kaže.

Kdo odločuje o delavnem času železničarjev? Zopet političarji — narodna skupščina odnosno prometno ministrstvo. Ali železničar soodločuje o delavnem času, ki je slabši kot v vseh drugih strokah? Ne, zato ker se ne sme baviti s politiko, ker ne sme kontrolirati tega, kar delajo političarji.

Kdo je tisti, ki ne prizna naše organizacije? Prometni minister, političar, ki nas iz mržnje ne mara priznati enakopravnim, četudi so po vsem ostalem svetu priznane delavske organizacije.

Kdo je prinesel zakon o odvzemanju družinskih doklad onim, ki plačujejo več kot 5 dinarjev zemljiškega davka? To so bili političarji v narodni skupščini. Na vse naše proteste, pritožbe, prošnje, se oni niso ozirali, kakor da ne živimo. Tako buržoazni političarji pri vsakem svojem koraku bogatelizirajo reveža.

Kaj zahtevamo železničarji? Večje plače, krajši in uravnani delavni čas, obleko, dobro pragmatiko, ki nam mora dati ugodno službo in ki nam mora zasukurati našo starost. O vsem tem se odločuje v narodni skupščini, odločujejo političarji. Vse te zahteve so torej političnega značaja. In tisti, ki nam pravi, da naj se ne bavimo s politiko, ta nam svetuje, da naj opustimo naše opravičene zahteve, ta zahteva od nas, da se brez-pogojno podvržemo našim izkoriščevalcem, da delajo z nami kar hočejo.

Največje zlo železničarjev tiči v tem, ker je narodna skupščina v veliki večini sestavljena iz ljudi, ki zastopajo interese buržoazije. Prav malo pa je delavskih (socialističnih) zastopnikov. Če se ti delavski zastopniki borijo za naše interese, jih gospodarski, buržoazni zastopniki preglasujejo. Če bi pa bili v narodni skupščini v večini delavski zastopniki, potem bi bila tudi politika v našo železničarsko korist, a ne proti nam. Tako pa se gospode v narodni skupščini briga le za one, ki so bogati in jih dela še bogatejše, delavni sloji pa naj nosijo vsa ogromna bremena.

Politika ni nič drugega kot vprašanje kruha, vprašanje cenejšega ali dražjega preživljanja, vprašanje ali se hoče država bogati za delavski razred ali za buržoazijo.

Politika je nadalje vprašanje, ali naj nosijo ogromna državna bremena delavci in nameščenci, ali bogatini. Do sedaj je družabni red tak, da je molzna krava revež, ker sedijo v narodni skupščini v večini zastopniki buržoazije.

Zato se moramo zanimati tudi za politiko, ker želimo, da je naša državna politika delavska, a ne buržoazna, ker vemo, da se na političnem polju — v narodni skupščini — odločuje o naših plačah, pragmatiki, delavnem času, davkih itd. Vse te zahteve hočemo uveljaviti organizirani preko Saveza, od ministrov in narodne skupščine zahtevamo, da vodijo delavsko politiko.

To je naša Savezna politika, s katero se morajo baviti vsi železničarji. Če bi ne prepuščali svojih interesov drugim, pa bi bilo mnogo bolje za nje.

Iz Saveza.

Članstvo. Na prošnje sodrugov, ki so zaostali s članskimi prispevki in željo svoje članstvo v Savezu zopet nadaljevati, da bi jim ne bilo treba vplačati zaostalih prispevkov, je uprava Saveza sklenila:

Vsi oni člani, ki so tekom 1922, zaostali z vplačevanjem članskih prispevkov in želeli, da si ohranijo svoje članske pravice morajo pričeti z avgustom t. l. s plačevanjem redne mesečne članarine, katero je določil kongres.

Pri zamenjavi starih članskih knjižic za nove se bo čas, za katerega članarina ni bila plačana, izločil iz faktičnega članstva in upoštevalo se bo samo tisti čas za katerega je član plačal članarino t. i. upoštevali se bodo samo tisti meseci, ki so v stari članski knjižici potrjeni z znamko ali štampiljico.

Funkcionariji podružnic naj o tem obveste svoje člane. Člani, ki z avgustom ne bodo obnovili članstva izgubijo vse članske pravice in prenehajo biti člani. Pristopijo lahko potem v Savez le kot novi člani.

Shodi in sestanki. Radi boljšega obveščanja članov o saveznih akcijah je potrebno, da upravni odbori posameznih podružnic sklicujejo čim večkrat shode, sestanke, diskusije in konference, na katerih naj članom poročajo o vseh važnih stvareh.

Nove podpore so po novem pravilniku sledeče:

Izredne, v slučaju smrti v družini, brezposelne vsled izprtja:

Za člana, ki plačuje mesečno Din 7.50
10 Din. Po 12 mesecih članstva 60 Din
70 Din. Po 24 mesecih članstva 80 Din
100 Din. Po 48 mesecih članstva 120 Din
150 Din. Po 60 mesecih članstva 160 Din
200 Din. — Posmrtnina snaša: Za člana, ki plačuje mesečno 7.50 Din 10 Din. Po 24 mesecih članstva 140 Din 175 Din. Po 48 mesecih članstva 200 Din 250 Din. Po 72 mesecih članstva 260 Din 320 Din. Po 96 mesecih članstva 320 Din 400 Din.

Delavske plače na podlagi uredbe.

V naslednjem priobčujemo pregled novih draginjskih doklad. Na ženo in na vsakega otroka odpade dnevno po 3 dinarje, toda samo za tiste dni, za katere dobivajo dnevno mezdo (a ne za vse dni v mesecu kot za regulirano osobje).

Vsi sodrugi naj tabelo dobro proučijo da bodo vedeli do kakšnih doklad imajo pravico ter da bodo lahko kontrolirali svoje doklade.

P l a č a	II. Zagreb, Bakar in Split			III. Ljubljana in kraji v Dalmaciji			IV. Banjaluka, Bjelovar, Varaždin, Gospić, Kranj, Novomesto, Ogulin			IV. Sisek			V. Dugoselo, Nova Gradiška, Koprivnica, Kostajnica, Krapina, Križevci, Prijedec, Slovenj Gradec itd.			V. Ostali kraji *)		
	stare nove razlika v			stare nove razlika v			stare nove razlika v			stare nove razlika v			stare nove razlika v			stare nove razlika v		
	D p	D p	D p	D p	D p	D p	D p	D p	D p	D p	D p	D p	D p	D p	D p	D p	D p	D p
Samec	16	20	4	16	18	2	16	16	16	16	16	16	16	14	14	12	12	12
Z ženo	17	23	6	17	21	4	17	19	17	17	17	17	17	15	15	14	14	14
Z ženo in 1 otrokom	18	26	8	18	24	6	18	22	18	18	18	18	18	16	16	15	15	15
Z ženo in 2 otrokoma	19	29	10	19	27	8	19	25	19	19	19	19	19	17	17	16	16	16
Samec	16	22	6	16	20	4	16	18	16	16	16	16	16	14	14	12	12	12
Z ženo	17	25	8	17	23	6	17	21	17	17	17	17	17	15	15	14	14	14
Z ženo in 1 otrokom	18	28	10	18	26	8	18	24	18	18	18	18	18	16	16	15	15	15
Z ženo in 2 otrokoma	19	31	12	19	29	10	19	27	19	19	19	19	19	17	17	16	16	16
Samec	16	25	9	16	22	6	16	20	16	16	16	16	16	14	14	12	12	12
Z ženo	17	28	11	17	25	8	17	23	17	17	17	17	17	15	15	14	14	14
Z ženo in 1 otrokom	18	31	13	18	28	10	18	26	18	18	18	18	18	16	16	15	15	15
Z ženo in 2 otrokoma	19	34	15	19	31	12	19	29	19	19	19	19	19	17	17	16	16	16
Samec	16	28	12	16	25	9	16	22	16	16	16	16	16	14	14	12	12	12
Z ženo	17	31	14	17	28	11	17	26	17	17	17	17	17	15	15	14	14	14
Z ženo in 1 otrokom	18	34	16	18	31	13	18	29	18	18	18	18	18	16	16	15	15	15
Z ženo in 2 otrokoma	19	37	18	19	34	15	19	31	19	19	19	19	19	17	17	16	16	16

Sekcija strojevodij.

Shod strojevodij namestnikov, ki je bil prav dobro obiskan, se je vršil 4. julija t. l. v Zagrebu. Zastopani sta bili Slovenija in Hrvatska.

Strojevodja-namestnik sodrug Ribarić je otvoril shod, nakar je predsednik sekcije strojevodij odgovarjal na osnovano kritiko, da se za strojevodje-namestnike nič ne zanima. Delo je težko posebno zaradi tega, ker obratno ravnanje ne odgovarja na naše prošnje in zahteve. Seveda popolnoma drugače pa je, kadar je treba kakemu uslužbencu naložiti kako kazen; pri tem poslu so gospodje jako urni.

S. Jan je nato prečital prepis dopisa v katerem se je službenim potom zahtevalo za posredovanje v zadevi stroje-

vodij-namestnikov. Dopis je bil odposlan 23. maja t. l. in se glasi: Obratno ravnateljstvo, Ljubljana. Podpisani, kot odposlanec delavske zbornice, prosim za dovoljenje sprejetja deputacije, v zadevi pogovora glede izplačevanja draginjskih doklad pripravn. strojevodjem po službenem listu št. 3380—1—22 št. 136 in sicer za 26. maja 1922 ob 11. dopoldne. Jan Alojzij, strojevodja.

Obratno ravnateljstvo je na ta dopis takoj odgovorilo s pripombo, da dan določi obratno ravnateljstvo. Takoj nato se je vložila nova prošnja za sprejetje deputacije, sklicujoč se na pravilnik in uredbo o delavskih zbornicah člen 2., odst. 8.

Na ta dopis obratno ravnateljstvo sploh ni odgovorilo.

*) Varaždin, Požežga — postaje na progi Karlovec—Bakar (izvzemši Ogulin), Ogulin—Gospić (izvzemši Gospić) Brod, Novska, Vinkovci — so imeli popreje dnevno 16, a sedaj 14 din. osebne doklade, ali za 12.5% manj. Vsi ti kraji so bili popreje v I., a sedaj so v II. draginjskem razredu.

V zadevi nepravilnega izplačevanja draginjskih doklad se je sprejela naslednja resolucija:

Na shodu strojevodij-najemnikov, ki se je vršil 4. julija 1922 v Zagrebu in na katerem je bila zastopana tudi Slovenija, protestirajo navzoči ponovno proti nepravilnemu izplačevanju draginjskih doklad po službenem listu 464 nove uredbe draginjskih doklad za uslužbenca št. 7174—1—21, člen 1., na podlagi katerega dobijo do sedaj poduradniški pripravniki do položitve izpitov doklade po razredih 18, 17 in 16 Din dnevno. Drugi stavek pa določa, da dobijo po položenih strokovnih izpiti 19, 18 in 17 dinarjev dnevno.

Ker so po razglasitvi zgoraj navedenega službenega lista v prvem odstavku strojevodje-najemniki, ki so položili strokovne izpite oškodovani dnevno za 1 dinar od prošlega leta pa do sedaj zahtevajo, da se upošteva službeni list 385 a in da se takoj vsem strojevodjem - namestnikom izplača primanjkljaj od 1. maja prošlega leta.

Strojevodje - namestniki juž. žel. zahtevajo, da uprava juž. žel. takoj preišče napako v službenem listu, priloga k Sl. L. št. 18 iz I, 1922, št. 3380—1—22, člen 5 nove ureditve draginjskih doklad za uslužbenca.

Strojevodje - namestniki protestirajo proti temu, da so zopet dodeljeni k pomožnim strokovnim uslužbencem, namesto po položenem strokovnem izpitu k poduradniškim pripravnikom. Strojevodje-najemniki so jako oškodovani, ker namesto da bi dobili doklade po razredih 22, 21, 20, 17 in 16 Din dnevno, dobijo namesto vedno več, vedno manj doklade.

Zahtevajo, da se takoj preišče službeni list drž. žel. od 4. maja 1922 št. 12, naredbe 22, člen 7 o dokladah na draginjo. Pri drž. žel. je pomožno osebje plačano po razredih 20, 19, 18, 17 in 16 Din dnevno, kar je toliko, kolikor dobijo pri juž. žel. strojevodje - namestniki po strokovnem izpitu.

Zahtevajo, da se jim takoj analogno drž. žel. po členu 7, točka 2. po strokovnem izpitu po razredu 22, 21, 20, 19 in 18 Din dnevno od 1. januarja 1922.

Shod strojevodij - namestnikov zahteva, da drž. žel. uprava takoj preišče vse zgoraj navedene točke ter da izplača doklade kakor drž. žel. strojevodjem-namestnikom, tako tudi kurilniškemu pisarniškemu osebju. Shod zahteva takojšen odgovor.

Shod je nadalje izrekel predsedniku sekcije strojevodij zaupnico.

Razno.

Vse podružnice opozarjamo, da intervenira Savez pri ravnateljstvu južne železnice, ali pri Inspektoratu državnih železnic le za svoje člane in se mora vsak, ki prosi pri pokrajinskem tajništvu v Ljubljani za kako intervencijo, izkazati s člansko knjižico, ali pa prinesiti potrdilo od predsednika dotične podružnice, da je v resnici član Saveza. V mnogih slučajih se obračajo na nas železničarji, ki niso naši člani, mnogokrat pa tudi člani nam nasprotnih organizacij. — Pokrajinsko tajništvo Saveza železničarjev Jugoslavije v Ljubljani.

Kilometrina za strojne mojstre. Pri povišanju kilometrine se je popolnoma prezrlo strojne mojstre. Strojnih mojstrov tozadevna naredba nikjer ne omenja, čeprav morajo oni najvestnejše izvrševati svojo službo.

Položaj avstrijskih železničarjev. V avstrijski republiki je okroglo 110.000 železničarjev. Od teh jih je približno 90% organiziranih v nam sorodnem avstrijskem Savezu železničarjev, ki je v sklopu amsterdamske internacionale.

Takoj po preobratu so osnovali železničarji »zastopstvo osebja« (Personalvertretungen).

Na podlagi volitev v ta zastopstva je dobil nam sorodni savez 213 zastopnikov. 94 so jih dobili krščanski socialci in nacionalci, po 2 pa inženirji in progovni mojstri. V centralnem zastopstvu ima sorodni savez 39 delegatov, 19 krščanski socialci in nacionalci ter po 1 inženirji in progovni mojstri.

Kako zavedni so avstrijski železničarji je dokaz tudi delavska zbornica, kjer je 82 zastopnikov nam sorodnega saveza, vse druge organizacije pa imajo le 16 zastopnikov.

S svojo močno organizacijo so železničarji v Avstriji že mnogo pridobili. Medtem, ko v naši državi stoje železničarske plače na mrtvi točki, so avstrijski železničarji tudi v plačah mnogo napredovali.

Dobro bi bilo, če bi se naši železničarji, kot sosedje zavednih avstrijskih železničarjev, ozrli na nje in delali tako, kot delajo oni; potem bi se pa položaj tudi pri nas kmalu zboljšal.

Kilometrina za južno železnico. Južna železnica še sedaj ni izplačala zvišane kilometrine, katero je osebje državne železnice že davno dobilo. Južna železnica hoče s tem pokazati najbrže svojo reakcionarnost, ki je še hujša od državne. Opozorjamo ravnateljstvo južne železnice, da da svojim uslužbencem, kar jim dati mora.

Ljubljanska kurilnica.

»Strojevodja«, strokovni list sekcije strojevodij Saveza železničarjev Jugoslavije je v svoji 4. številki objavil članek, katerega vsled karekteristike razmer objavljamo.

»Strojevodja« piše pod zgorajšnjim naslovom:

Kurilnica južne železnice. Marsikdo misli v tej kurilnici se morajo dobro imeti, tukaj jim nebeški angelci godejo, siti morajo biti itd., ker se nikdar nič ne sliši iz tega železničarskega, tehnično umetniškega zavoda, kjer bi se moglo iz nič kaj narediti ali vsaj iz slabega dobro storiti. Seveda to bi bile pobožne in skromne želje nekaterih gospodov predpostavljenih kateri sami ne verjamejo da je to resnica kar trdijo in osebju v glavo vtepajo.

Pred vojno smo imeli res prvovrsten material, bodisi v strojih, v premogu, v olju in v različnih potrebščinah katere se rabi za stroj, a imeli smo pa tudi prvovrstne gospodarje s katerimi se je dalo govoriti, a ne tako trdoglaveže kakor imamo danes nekatere, katerim je ves blagor le v tem, da že itak izmozgano osebje le z globami in protokoli šikanirajo.

To osebje bodisi na stroju ali v delavnicah je bilo pred vojno tudi prvovrstno, ker je bilo sito, oblečeno in zadovoljno in je s svojim tedanjim zaslužkom že nekako udobno živelo in ker ni bilo skrbi, dnevno, kaj se bo v lonce dalo, je bilo tudi vstrajno in je z veseljem in marljivostjo svojo težko službo opravljalo. In danes ko ni več materiala predvojne kvalitete, se vsak nedostatek hitro na kožo prizadetega osebja zapiše in ako se kdo zagovarja da material ni dober, se dobi v odgovor, to ni res, material je prvovrsten, in basta, in prizadetim nekaj ali precej dinarjev globe in odtegni-

tev premije, in stvar je rešena in to se dogaja dan na dan.

Res veselje je služiti pod takimi predpostavljenimi gospodi, ki tako očetovsko skrbe za svoje podrejeno jim osebje, da pri vsaki priliki, ako mogoče njihove zasluge za nekaj dinarjev olajšajo.

V »tintengradu« (obratno ravnatelj.) vlada in kraljuje »generalštab« različne kakovosti, caritič, absolutistično in teroristično kar le gre. Žalostno, da je med temi vladajočimi organi najmanj takih, ki so tehnično akademično naobraženi so med temi pač taki gospodje (status II. in III), ki so popolnoma pozabili na svoj lastni jaz, ki so v svoji domišljavi prevzvišenosti popolnoma pozabili kako trnjeva pot je rokodelskega vajenca, bodisi ključavničarskega ali čevljarskega, koliko muk, klofut in psovanja je treba prestat predno se pride do strojevodje. Ti gospodje, ki so sami stali nekaj pri regulatorju, ki sami dobro vedo kako naporna je služba bodisi strojevodje ali kurjača so zvesti oprode gospoda predstojnika strojnega oddelka in mu vrlo pomagajo uslužbencem vseh vrst vtepavati veselje do službe in ljubezen do domovine, samo žal da so sj ubrali napačno pot kajti s takim brezmejnimi globami in to za vsako malenkost mora vsak prizadeti zgubiti veselje in dobro voljo do službe. Vsakega posameznega tare itak dnevno skrb kako bo izhajal, žene doma kot družinske matere stiskajo in stiskajo, da preveč ne potrošijo in ta gospoda nam pa na svoj način, kar je več kot človekoljubno krati naše prejemke. Pač je možnost dana uslužbencem, da v teku 14 dni na diktirano kazen uloži priziv, a kaj priziv, to se jim zdi smešno ali brezpredmetno, ako pa hoče prizadeti osebno intervenirati radi krivice, ki se mu godi, pa skoraj lažje doseže avdijenco pri kralju kakor osebno predstavitev, kajti treba je preje javiti načelniku kurilnice, ta odobri je li treba ali ne, potem poroča na ravnateljstvo, tu se šele odloči kedaj in sploh če sme priti in vzlic temu ima g. predstojnik strojnega oddelka cent. nadzornik gosp. Miha Ogrinc na vratih svoje pisarne napis: »uslužbencem vstop vedno dovoljen« in ako se pride notri, prvo je, »ste se prijavi«, gorje ako ne, potem se dotičnega vrže kratkomalo ven in od znotraj vrata dobro za seboj zapre. Vse to v svobodni državi. Dobra bi bila ta metoda za denuncijante in slične elemente.

Vedno bolj se uresničuje sumničenje, da je to postopanje g. Ogrinca le tiha mržnja in prikrito sovraštvo proti vsemu kar je slovenskega, kakor da bi mu bili železničarji krivi, da je slovenskega pokoljenja in da je usoda njega, ki je prežet nemškega duha in pripoznan »Allddeutsch« vrgla v Jugoslavijo. Predno je ta gospod prišel v Ljubljano se je govorilo, da je sicer jako strog, da okrcva vsakega kateri zasluži, bodisi delavec ali gospod, strojevodja ali kurjač, da je pravico in resnicoljuben, no in takega smo si želeli a na žalost čutimo sedaj sami na sebi, da je bila ta gloria neresnična ali pa je gospod iz različnih ali navedenih vzrokov svojo taktiko premenil, pa naj bo tako ali tako, časti s svojim postopanjem ne dobi. Isto to o gospodu cent. nadzorniku navedeno velja tudi načelniku kurilnice gospodu višjemu nadzorniku g. Avgust.

(Konec prih)

V imenu Saveza železničara Jugoslavije v Zagrebu izdaja: Strokovna komisija za Slovenijo v Ljubljani.

Odgovorni urednik: France Marn.
Tiskala »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.